

אישון עיניו. ויובן זה ער"מ בהאדם למטה, שענין הראי הוא ע"י אישון שבטען, שהוא השחור שבעיניו. וכמו"כ למעלה יש בחינת עיני הוי', כמ"ש שבעה אלה עיני הוי' הנה משוטטים בכל הארץ, וכתבנו כי הוי' עיניו משוטטות בכל הארץ, דקא"ו על המלאכים דבחינת דכורא (משוטטים) וכתבנו נוקבא (משוטטות), שהם כלים ולבושים, והם שלוחי ההשפעה למטה, דכיון שלמטה אי אפשר שיתקבל האור כמו שהוא, לכן נעשה המשכת האור ע"י המלאכים שהם שלוחי ההשפעה. ויובן זה ער"מ באדם למטה, שהעינים הם מצמצמים את אור הראי, שהרי אור הראי כמו שהוא מצד הנפש הוא כלי גבול, ולא שייך שהצמצם לראות איהו דבר גשמי, והעינים הם מצמצמים את אור הראי. וזה מוכרח ג"כ מהלשון סג' נהו"ל¹², היינו שאור הראי מצד עצמו הוא בריברי יותר, וכבר שיתצמצם לראות איהו דבר גשמי הוא ע"י צמצום העינים, לפי שיש בעינים לבושים וקרומים שהם מלבישים ומצמצמים את אור הראי, וכאשר נחסר מהלבושים וקרומים ע"י ריבוי השמוש בהם והדומה, אי נתגלה עצם אור הראי כמו שהוא, שהוא בריברי יותר, וזהו סג' נהו"ל, שלכן אין ביכולתו להתצמצם לראות דבר גשמי. ועד"ז יובן למעלה, שעצם האור כמו שהוא אי אפשר להיות על יד ענין ההשגחה למטה, לפי שהאור הוא בריברי ביותר, וכיון שהכונה היא שהשגחות ישארו כמצבאותם ולא יתבטלו, וכמו שהם במציאותם ימשך בהם האור שלמעלה, לכן בהכרח שהאור יתצמצם, והצמצום הוא ע"י עיני הוי' משוטטים והוי' עיניו משוטטות, דקאי על המלאכים, שהם לבושים וכלים הפועלים שנוי בהאור או שמעילימים ומסתתרים על האור, ועד"ז נמשך האור למטה. ובהכרח לומר דעיני הוי' קאי על המלאכים ולא על הנשמות, שהרי נאמר שבעה אלה עיני הוי' הנה משוטטים, ובנשמות יש רק כ' עינים, כדאיחא בספר יצירה¹³ בענין השבעה שערים שהם כ' עינים כ' אוזים כ' נקבי האף והפה, היינו שהעינים הם רק שתיים, ומאחר שאומר שבעה אלה עיני הוי', בהכרח לומר שקאי על המלאכים, שעל ידם היא ההשגחה למטה. אמנם, כל זה הוא ככללות העלמות, משא"כ בנשי"י כתיב יצרנהו כאישון עינו, והיינו שבנשי"י ישנה השגחה נעלית יותר (א) טיפערע השגחה, שאינה ע"י כלים או לבושים, אלא מבחינת

7) ראה גיטין נו', א. שמו"ד רפ"ג.
 8) ראה ויק"ר פל"א, ת. ת"א ע' ער. ח"ב ע' אכ. וראה גם ד"ה ויקח קרח (לקמן ע' רמז). ובכ"מ.
 9) ובר"ד י'.
 10) דברי הימים ב טו, ט.
 11) ראה ת"א וירא ד, ד ואילך. טו, ב.
 12) ראה ברכות נו, א. המשך תערי"ב
 13) פ"ד מ"ב.

כס"ד. ש"פ בראשית, מבר"ח מרחשוון (התוערות ב), ה'תשי"ז (הנחה בלתי מוגה)

נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, הנה פסוק זה קאי על נשמות ישראל, שהם בצלם ודמות שלמעלה, כמבאר בכ"מ¹ הענין דצלם ודמות, וזה נעשה אדם בצלמנו כדמותנו, דנשי"י גם בהיותם למטה הם דוגמא וכוללים בתוכם כל הבחינות שלמעלה ער השרש הראשון. דהנה נח"ל דכללות הנשמה יש כ' בחינות, בחינת טהורה היא, דקאי על הנשמה כמו שהיא למעלה, בחינת ח"י, ובחינת אהה כראחה אהה יצרמה ואמה נפחתה כ', דקאי על בחינת נר"ע המולוכשים בנוף. וזהו שכל אחד מישראל אומר נשמה שנותה כי טהורה היא, שגם הנשמה כמו שהיא בבחינת אהה כראחה כ' ואמה נפחתה כי, אומרת ג"כ נשמה שנותה כי טהורה היא, לפי שגם בהיותה למטה יש בה הבחינה דטהורה היא, בחינת טה"ע, שהוא למעלה מהשערה בכת, ולמעלה גם מעליית הרצון, ולמעלה גם מהאור שקודם גם מעליית הרצון שהוא ההמשכה כללית, ולמעלה יותר גם מבחינת עתיק שלפני הצמצום שהו"ע העתקת העצמות, שעד"ז נעשה אפשרות שהיא מקור למקור לעולמות, אמנם בחינת טהורה הוא למעלה מבחינת עתיק ה"ל, כי אם כמו שהנשמה מושרשת בבחינת אור ושם הכלול בעצמותו ער בהעצמת ממש, שזהו בחינת טהורה היא, ובחינה זו ישנה גם בהנשמה בהיותה למטה, שדור"ע נעשה אדם בצלמנו כדמותנו.

בלהבין זה בעבודתו, הנה כתיב: יצרנהו כאישון עינו, וקאי על מ"ש לעיל מינינו כי חלק הוי' עמו, היינו שפסוק זה קאי על נשמות ישראל, ועליהם נאמר יצרנהו כאישון עינו, שנשי"י נקראים

1) בראשית א, כו.
 2) אה"ת בשלח ע' תא ואילך. סח"ט
 3) תרפ"ע ע' נו. תרפ"ז ע' 3
 4) בהבא לקמן — ראה המשך תערי"ב
 5) האינו לב, י.
 6) שם, ט.
 7) במאמרים הקודמים — ד"ה זה היום
 8) דה"ה פ"ה: ד"ה וטהר לבנו דיום ב'
 9) דה"ה פ"ה ואילך: ד"ה תורה צוה דיום
 10) שמו"ח פ"ב ואילך (לעיל ע' ט: ע' יב)

לג
ש"פ בראשית, מבר"ח מרחשון, ה'תשי"ז

ה"ב הוא שהעבודה אינה ע"י המלאכים, כי אם באופן דסליק מנפשי¹⁸, וכן הוא בהמשכה למעלה, שההמשכה היא באופן דהיצר עין הלא יכ"ט, שההכטה אינה ע"י הצינים, אלא ע"י עצם אור הרא"י. וכ' אופני עבודה אלו הם כ"ב הבחינות שבנשמות (שנת"ל), בחינת נר"ע ובחינת ח"י, והר"ע העבודה ושכל ומדוד, והעבודה דרע"ד שלמעלה מטעם ודעת. וננינו בעבודה דרע"ד הוא מה שהנשמה עצמה רואה ושומעת וכוונת העליונים¹⁹ ומזל"י²⁰, שהיא למעלה גם מבחינת ראי' ודממה, כ"א ראיית העצם ממש, שהנשמה עצמה רואה. ובכללות העבודה הו"ע בקשו פניו²¹, פנימיות הנפש, היינו שהעבודה היא מצד הנפש עצמה, ולא מצד ההכנה דהכנה והשגה, דאף שגם בעבודה זו צריך להיות התכונות השכל, הרי ההתכונות היא רק להסיר הרברים המעלילים ומסתוריים, וכאשר הוא מסיר ע"י ההתכונות את הרברים המעלילים, אזי נתמלה בנפשו האהבה שמצד עצם הנשמה, שלמעלה מטעם ודעת, כמו שהעצם קשור עם העצם. וכמ"כ גם בההשגה שמלמעלה למטה, שההשגחה שבבחינת זו היא מצד העצם, והממוצעים הם רק להסיר את ההעלמות ודסתרים, ואז ההשגחה היא מצד העצם ממש, והיינו מה שהעצם (וראלקות) מתקשר בעצם (דנשמות).

ורנה ע"י אופן העבודה בבחינת זו דהתקדשות עצם כעצם, נעשה תכלית כוונת ההתהוות, שנחמאה הקב"ה להיות לו ית' דירה בתחתונים²². דנה, ענין הדירה הוא כמו ער"מ באדם למטה שיעצם ומהות האדם דר בהדירה²³, ויתירה מזה, שבדירה נמצא האדם גם כשהוא ערום, דככלל הנה אין רואין אותו כשהוא ערום, אבל בהדירה הרי ישנם גם זמנים שהוא ערום, וער"י יוכן בענין הדירה למעלה, שהכוונה היא שחמ"י הדירה לעצמותו ומהותו ממש, גם בהבחינה כפי שהוא ערום, שזה יתגלה לעתיד לבוא, כמ"ש²⁴ ולא יכף עוד מורין, היינו שלא הרי' שום לכושים כלל. וכמ"כ ה"י גם בתחלת הכריאה קודם החטא, כמ"ש²⁵ ויהי עניהם ערומים,

- 18) ע"פ לשון חז"ל ר"מ פה, ב. נכ"מ.
19) ראה אבות פ"ו, ב. זח"צ קכב, א.
20) ראה מאמרי אדמו"ר האמצעי ויקרא ח"א ע"ט.
21) ראה מגלה ג. א.
22) תהלים כו, ת.
23) ראה תורתנו בתקו"ת ג. נשא סו.
24) ישע"י ל', ב.
25) בראשית ב, כה.

כח הרא"י עצמו. דנה, ככלים ולכוישים יש בכל אחד מהם מעלה וחסרון¹, דענין הכלים הוא שהאור מחלש בהם, ולכן האור הוא בגילוי בהם, אמנם החסרון כזה הוא, דכין שהאור הוא בהתלבשות בהכלים, הרי בהכרח שהוא מתמצם בהם, והיינו שהכלים פועלים שינוי כדאור. אך ענין הלכוישים הוא, שהאור אינו בהתלבשות בהם, וכמו ער"מ בלבושי האדם למטה, שהאדם המלוכב בהם או שאר דברי המלוכב בהם אינו מתמצם בהם כלל, שאין זה כדרך התאחדות והתלבשות כלל, שלכן אין הלכוישים פועלים ומוסיפים שום דבר בהתמלכש בהם [ומה שהלכוישים מוסיפים אדוה מעלה כדאורם, אין זה הענין של הלכוישים עצמם]. וטעם הדבר הוא, לפי שהכלים הם בערך להאורות, והלכוישים אמנם מה שנושפע ע"י הלכוישים הרי אין זה בגילוי כלל, כי אם שהדבר המתלכש בהם הוא מתעלם ומסתתר ע"י הלכוישים. וזהו יצונו כאישון עינו, עינו, שההשגחה שבנשמות היא לא ע"י כלים ולא ע"י לכושים, כי אם שנמשך בהם עצם האור כמו שהוא, שזהו יצונו כאישון עינו, לשון יחיד, וכמ"ש² עין הוי' אל יראין, לשון יחיד, והר"ע קו האמצעי, היינו, לא הקו דמלמעלה"ט ולא הקו דמלמטה"ע, כי אם הקו האמצעי, שאין בו שינויים כלל. וער"מ³ אם יוצר עין הלא יכ"ט, שהפירוש כזה הוא הלא יכ"ט בעצמו שלא ע"י עין, שהיא הרא"י בעצם האור, והכטה זו היא בנש"י. וטעם הדבר הוא לפי שהנשמות הם אלקות, וכמשנת"ל דגם הנשמות כמו שהם למעלה הם בבחינת מצוינות, ומציאות דנשמה, וגם כמו שהם למטה הם אלקות בעצם מהותם, היינו שאלקות נעשה בחינת נכרא, ולכן נמשך בהם עצם האור כמו שהוא.

ג) ורענין בעבודה היא, דנה בעבודה דנש"י ישנם כ' אופנים. אופן א' הוא שעבודתם היא ע"י המלאכים, כמאמרי גפ"ף להרן ומנשק להרן, מלמטה למעלה שהיא ע"י המלאכים, כמאמרי גפ"ף להרן ומנשק להרן, שהמלאכים מעלים את המחשבה ודיוכר של האדם, והן ההמשכה מלמעלה למטה, שהמשכת האור היא ע"י המלאכים שהם שלוחי ההשפעה, ואופן

- 14) ראה גם מאמרי אדמו"ר ענינים ע' עא כד, טע"ג.
ראל"י. ד"ה כי נער ישראל חס"י (ומשך 16) שם ער, ט.
חס"י ע' תקעט ואל"י. חס"י (טה"מ 17) ראה זח"א כג, א. חח"ב רא, ב.
חשט"י ע' לד.
15) תהלים לג, ית. ראה לקו"ת פ' ראה סידור שער התנוכה. ועוד.

שהוא יחוד בתכלית, שהרי כאשר הוא כנגדו והוא כנגדה אין זה כפי הכוונה.²⁶ ועיקר ענין זה יהי בגילוי לעתיד, דעכשיו אי אפשר להיות זה בגילוי מצד ההגברות,²⁷ אבל לעתיד, כאשר את רוח הטומאה אעביר מן הארץ,²⁸ אזי תהי בחינה זו בגילוי, ועוד יחוד מכמו שהי קודם החטא, וזהו מ"ש²⁹ ירום נשאו ונבה מאד, מאד אותיות אדם³⁰, דאדם הוא א' דם, א' הוא בחינת מחשבה, ד' ומ' הוא ריבור ומעשה³¹, שכל זה הוא בהגבלה, אבל לעתיד יהי בחינת מאד, שהוא כלי גבול כלל, וזהו שתכלית שלימות כוונת הכריאה יהי לעיל, שאז יהי ירידה בתחתונים, באופן דלא יכנף עוד מורדן. והמשיכה זו היא ע"י העבודה דעצם הנשמה, שמונפשי סליק בלי ממוצעים, וכמ"כ ההשגחה מלמעלה היא באופן דיצרונה כאישון עינו, קישור עצם בעצם, שעיי"ז נעשה ירידה בתחתונים.

וכפרי שיהי גילוי זה צ"ל ירידת הנשמה למטה דוקא, לפי שיתרוך האור הוא מתוך החושך דוקא³², וזהו נעשה אדם בצלמו כדמותו, דקאי על הגשמה למטה, שדוקא הנשמה למטה בכלתה להמשיך עד העצם, שהו"ע יצוהו כאישון עינו, והיינו לפי שיתרוך האור הוא מתוך החושך³³, ולכן הנה תכלית הכוונה היא בכריאת עוה"ז דקא, כמ"ש רבינו בתניא³⁴ שהכוונה אינה בשביל עולמות העליונים, הואיל ולהם ירידה מאור פניו ית', אלא הכוונה היא למטה, שהו"ע ירידה בתחתונים דוקא, דפירושו תחתונים אינו בענין מקום, מעלה ומטה, שהרי אינו בגדר מקום כלל, כי אם תחתונים במדרגה, שכל עלה ברצונו ית' שהרי נח"ל לפניו ית' כיתרוך האור מתוך החושך דוקא. ותכלית זה יתגלה בימות המשיח ועיקרו באלף השביעי. וזהו יצוהו כאישון עינו, שהוא השחרור שבעיני, שהו"ע יתרוך האור מתוך החושך דוקא, היינו שעיי' החושך באים לראיית העצם.

ד) וכיארור הענין הוא, דהנה נת"ל³⁵ דבענין המלוכה יש ב' בחינות, מלך על עם, מלשון עוממות ונפרדים, שהכחורת והמשכת

ש"פ בראשית, מכה"ח מרחשון, היתשי"ז לה

מלוכה זו הוא מצד העבודה דנ"ג, וכחינת מלך מלכי המלכים, אנוטוט, שהכחורת והמשכת מלוכה זו הוא מצד העבודה דח"י, בחינת טהורה היא. אמנם, בענין זה שעיי' העבודה דח"י ממשיכים בחינת ממה"מ, לא מספיק העבודה כמו שהיא מצד עצם הנשמה בהיותה למעלה, אלא צ"ל העבודה שבירידת הנשמה למטה דוקא, ומ"מ, הנה גם למטה ישנה העבודה שמצד עצם הנשמה, וזו ממשיכים בחינת ממה"מ. ויובן ע"פ משל³⁶ מלך ששלחו המלך למדינה אחרת למרחקים ככרי לראות מה יהי סופו, וכאשר בן המלך שב אל המלך, הרי זה גורם תענוג המלך, אשר בהיותו בביתו לא יהי תענוג כזה כלל. ועד"ז יובן בירידת הנשמה למטה, שלא מספיק הבהינה דטהורה היא כמו שהיא לעצמה, כי אם כשמתלכשת בכחינת נ"ג דוקא, וכפרט בכחינת נפש שהוא עיקר ההתלכשות, שבגילוי לא יוכר אלא בחינת אש שחורה, ויש לה כמה וכמה נטיונות, כמשל הזונה שבחז"ק³⁷, וכאשר גם בהיותה למטה עומדת בנוסיון ועובדת עבודתה מצד עצם הנשמה, הרי זה גורם תענוג גדול ביותר, וכמו במשל בן המלך שיעקר ותענוג הוא כאשר שב ממרחקים אל אביו המלך, משא"כ בהיותו בביתו, שתענוג תמידיו אינו תענוג³⁸. והענין בזה, שהנשמה בעצם היא עצמית, אלא שירידה למטה בשבי', ושבה אל בית המלך, ולכן נמשך בזה תענוג עצמי, היינו, לא כמו התענוג מרחוק שנעשה קרוב, כי אם התענוג מהעצם ממש שהלך למרחקים ובה חזרה, דכיון שהוא עצם ממש, לכן התענוג הוא תענוג עצמי. וזהו מעלת הנשמות על החורה, דהחורה הנה גם כמו שהיתה בבחינת וארי' אצל אמו³⁹, אין זה תענוג עצמי ממש, וגם כמו שהיא בבחינת וארי' אצל אמו⁴⁰, דהנשמות הם מושרשים בהעצמות ממש, אלא שהלכו למרחקים, וכאשר באים חזרה, אזי נמשך בזה תענוג עצמי הפשוט ממש, ומצד זה נעשית השמחה דשמעי"צ ושמת"ת, ישראל ומלכא בלחוד⁴¹, כאו ונגלגל אני ואתה⁴².

ה) וזרו נעשה אדם בצלמו כדמותו, דקאי על נשמת אדם הראשון, שכוללת כל הנשמות⁴³, הנה כל נשמה, יהי מי שירי', היא

(35) ראה המשך חס"ט ס"ע שפ. ועוד.
 (36) לחמעי"צ) זח"א סו, א"ב. שם רח. ב. אות"ת שמעי"צ ח"ה ע' בקמט ואילך. שה"ח תרפ"ז ע' לו. נא.
 (37) ראה כתר שם טוב סק"א. ובכ"מ.
 (38) משלי ת, ל.
 (39) ב"ה תורה צוה דיום שמת"ת פ"ג (לעיל ע' כה ואלך).
 (40) לשרן הוהר ח"ג לב, א. וראה בננוג לשמע"צ) זח"א סו, א"ב. שם רח. ב. אות"ת שמעי"צ ח"ה ע' בקמט ואילך. שה"ח תרפ"ז ע' לו. נא.
 (41) במדב"ר פכ"א, כד.
 (42) תניא אנה"ק ס"ז.
 (43) ראה המשך חס"ט ס"ע שפ. ועוד.
 (36) לחמעי"צ) זח"א סו, א"ב. שם רח. ב. אות"ת שמעי"צ ח"ה ע' בקמט ואילך. שה"ח תרפ"ז ע' לו. נא.
 (37) ראה כתר שם טוב סק"א. ובכ"מ.
 (38) משלי ת, ל.
 (39) ב"ה תורה צוה דיום שמת"ת פ"ג (לעיל ע' כה ואלך).

(26) כותבות מות, א. שר"ע אה"ע ס"ט.
 עו. וראה גם אות"ת כות ע' תרט"ז.
 (27) חסר קצת (חוס"ל).
 (28) זכריי יג, ב.
 (29) ישעי' נב, ג.
 (30) ראה ספר הגלגולים ספ"א. מגלה עמוקות אופן קפ. תר"א מו, ד. ביאור"ז ואילך). וש"ע.
 (31) לקי"ת בהתלולות לא, ג.
 (32) ע"פ קהלת ב, ג.
 (33) ראה המשך תערי"ב שם ע' אנתה. מאמרי אה"ז שם ע' שטג. שצו.
 (34) פל"י.
 (35) ד"ה זה היום פ"ה (לעיל ע' ט ואילך). וש"ע.
 (36) פל"י.
 (37) ראה ספר הגלגולים ספ"א. מגלה עמוקות אופן קפ. תר"א מו, ד. ביאור"ז ואילך). וש"ע.
 (38) ישעי' נב, ג.
 (39) ראה ספר הגלגולים ספ"א. מגלה עמוקות אופן קפ. תר"א מו, ד. ביאור"ז ואילך). וש"ע.
 (40) לקי"ת בהתלולות לא, ג.
 (41) פל"י.
 (42) ראה ספר הגלגולים ספ"א. מגלה עמוקות אופן קפ. תר"א מו, ד. ביאור"ז ואילך). וש"ע.
 (43) ראה ספר הגלגולים ספ"א. מגלה עמוקות אופן קפ. תר"א מו, ד. ביאור"ז ואילך). וש"ע.

בס"ד. שי"פ נת, בדר"ח מרחשון, ה'תשי"ז
(הנחה בלתי מוגה)

אמר רכי עקיבא אשריכם ישראל לפני מי אתם מטהרין ומי מטהר אתכם אביכם שבשמים, שנאמר ודקמי עליכם מים טהורים וטהרתם, ואומרי מקוה ישראל הוי, מה מקוה מטהר את הטמאים אף הקב"ה מטהר את ישראל. וצריך להבי'ן כפל הלשון לפני מי אתם מטהרים ומי מטהר אתכם, שמלשון זה משמע שיש ב' ענינים בטהרה, הטהרה דלפני מי אתם מטהרים, והטהרה דמי מטהר אתכם. וגם צריך להבי'ן דויק הלשון אשריכם.

וכללות הענין הוא,

דכשם שבבענין המקוה שטהר את הטמאים נעשה שינוי דבר והתחדשות, דכתחלה הי' טמא ונעשה טהור, כמ"כ בזה שהקב"ה מטהר את ישראל נעשה שינוי דבר והתחדשות. דהנה, כללות ענין הטהרה הוא התשובה, ובתשובה יש ב' ענינים, ענין א' בתשובה הוא, כמו שסוברים העולם שהתשובה הוא על עון, וענין הב' בתשובה הוא כמ"ש: והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה. וכב' הענינים שבתשובה נעשה שינוי דבר והתחדשות. בענין הא' שהוא תשובה על עון, הי' מוכן שע"י התשובה נעשה שינוי גדול, וכמ"ש הרמב"ם: דתמורת זה דאיך אומרים לו זכור מעשיך הראשונים, ועוד יותר שמתעלה בעבודתו עד שמקום שבצ"ח עומדים אין צדיקים נמורין יכולין לעמוד בו⁴. וכמ"כ בענין הב' בתשובה, והרוח תשוב אל האלקים אשר נתנה, נעשה בזה שינוי גדול, דהנה הנשמה כמו שהיא מצד מלמעלה (אשר נתנה), הי' נתל"פ שהיא למעלה מהשערה בכת, עליית הרוח, המשכה כללית שקודם עליית הרוח, העתקה העצמות, אלא היא מורשת בהעצמות ממש, וכאשר ע"י

וראה גם לקו"ח דרושים לר"ה ס, ד. בלק ער, וראה גם לקו"ח ל"ג, כה.
 (1) יחזקאל ל"ג, כה.
 (2) ירמ"י י"ג, ע"פ הגרסא בירושלמי, א.
 (3) רי"ף ועין יעקב.
 (4) ראה דר"ה אר"ע אשריכם ישראל ב. משנה יזמא פ"ה, ב.
 (5) לפני תמישים שנה (המשך חרס"י) אר"ע אשריכם ישראל ב. משנה יזמא פ"ה, ב.
 (6) הל' תשובה פ"ז ה"ד.
 (7) דמב"ם שם ה"ח.
 (8) שם ה"ד.
 (9) ד"ה תורה צוה דיום שמתח"ת פ"ג: ד"ה נעשה אדם רש"פ בראשית בתחלתו (לעיל ע' ע"ש).
 (10) קהלת י"ב, ז. וראה לקו"ח ר"פ האזינו. כו: ע' ל.
 (11) קהלת י"ב, ז. וראה לקו"ח ר"פ האזינו. כו: ע' ל.

בבחינת בצלמנו כדמותינו, שיש בה כל הבחינות שלמעלה, עד לבחינת טהורה היא באופן היותר נעלה, למעלה מהשערה בכת, ולמעלה מבחינת עליית הרוח, ולמעלה גם מהאור שקודם עלות הרוח שהוא בחינת המשכה כללית, ולמעלה יותר גם מבחינת עתיק שלפני הצמצום, כי אם כמו שהנשמה מורשת באור ושם הכלול בעצמותו, ובהעצמות ממש. וענין זה ישנו בכל אחד מישראל, והעבודה דבחינת נבי"ג היא רק להסיר והעלמות והסתרים, וזהו ג"כ ענין המנוצצ דשבעה עינים שהם הי' מדרת, שזהו רק להסיר ההעלמות והסתרים, אבל העבודה היא מצד עצם הנשמה, אהבה שאינה תלו' בדבר. וכמ"כ גם מלמעלה"ש, הנה המנוצצים ענינם רק להסיר ההעלמות והסתרים, אבל ההמשכה היא מצד העצמות ממש. ושללמות ענין זה יהי' לע"ל, שאז לא יצטרכו לשלול (באוראריענען) שום ענין, לפי שאת רוח הטומאה אעביר מן הארץ, ואז יעשו דירה לו ית' שתגלה בכל עצמותו ומהותו, גם כמו שהיא ערום, בהדירה, ויהי' מלכא וישראל בלחודדה, ישראל אורייתא (המגלה מעלת ישראל) וקוב"ה כולא חד⁴.

ראה דר"ג עג, א. (43)